

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Комунікативний менеджмент»**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	073 Менеджмент
Тип і назва освітньої програми	<i>OПП Менеджмент підприємства</i>
Курс, семестр	Денна форма здобуття освіти: 3-й курс, 5-й семестр. Заочна форма здобуття освіти: 3-й курс, 6-й семестр.
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 5,5 Загальна кількість годин – 165 год, із яких: Денна форма здобуття освіти: лекцій – 30 год., практичних – 26 год. Заочна форма здобуття освіти: лекцій – 20 год., практичних – 14 год. Форма семестрового контролю – екзамен.
Мова(и) викладання	Державна
Навчально- науковий інститут/факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра менеджменту ім. І.А. Маркіної
Контактні дані розробника(ів)	Надія Баган, доктор філософії з економіки, доцент кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Контакти: ауд. 488-а (навчальний корпус №4) e-mail: nadiia.bahan@pdaa.edu.ua тел. 095 163 01 19. Профайл: https://www.pdaa.edu.ua/people/bagan-nadiya-valeriyivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Українська мова (за професійним спрямуванням), Менеджмент
Компетентності	<p>- загальні:</p> <p>ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 9. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 13. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>- фахові:</p> <p>СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.</p> <p>СК 9. Здатність працювати в команді та налагоджувати</p>

	<p>міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.</p> <p>СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.</p> <p>СК 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.</p>
Програмні результати навчання	<p>РН04. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>РН05. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.</p> <p>РН06. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>РН11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.</p> <p>РН16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.</p> <p>РН17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.</p>

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Навчальна дисципліна «Комунікативний менеджмент» відіграє важливу роль у формуванні соціальних навичок (soft skills) студентів, оскільки вона сприяє розвитку здатності ефективно взаємодіяти з іншими людьми, вирішувати конфлікти, працювати в команді, проявляти лідерські якості та адаптуватися до різних ситуацій. Знання та вміння, які студенти набувають на таких заняттях, допомагають їм краще розуміти себе та оточуючих, розвивати емпатію, навички переконання та ведення переговорів. В сучасному світі ці навички є незамінними не лише для професійної діяльності, але й для особистісного розвитку.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Надати майбутнім фахівцям знання в сфері теорії та практики використання результативних комунікацій; навчити особливостям професійного спілкування та вмінню ефективної організації нарад, співбесід, ділових зустрічей та переговорів; сформувати відповідні професійні компетенції.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту комунікацій.
- Тема 2. Комунікативні ролі і навички менеджера та їх основні елементи
- Тема 3. Комунікативна функція в діяльності організацій
- Тема 4. Типи та види комунікацій
- Тема 5. Комунікаційний процес в умовах ринку
- Тема 6. Інформація як матеріал комунікацій
- Тема 7. Комунікативні технології побудови персонального та організаційного бренду
- Тема 8. Службове спілкування
- Тема 9. Стратегія, стилі та ведення ділових переговорів
- Тема 10. Організація та проведення ділових прийомів
- Тема 11. Публічний виступ перед аудиторією, його роль та значення в сфері бізнесу
- Тема 12. Поліпшення комунікацій в організації

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

- 1) *методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:* словесні (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), практичні (практичні роботи);
- 2) *методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:* методи формування пізнавальних інтересів (метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації);
- 3) *інноваційні та інтерактивні методи навчання:* інтерактивні методи (проектування професійних ситуацій, командні конкурси, кейс-метод, пізнавальна гра), комп’ютерні та мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій);
- 4) *методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:*

методи усного контролю (бесіда), методи письмового контролю (самостійна робота, тестування)
Методи самоконтролю: самоаналіз, визначення пріоритетних напрямів власного навчального процесу.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
---	--------------------------------

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання	Усі завдання, передбачені робочою програмою, мають бути виконані та здані до залікового тижня.
- щодо академічної доброчесності	Тезиси, у разі їх підготовки здобувачем вищої освіти, перевіряються на наявність plagiatu і допускаються до друку та зарахування, із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі низького рівня оригінальності, тезиси вважаються такими, що непідготовлені та бали за них не зараховуються. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist .
- щодо відвідування занять	Відвідування занять є обов'язковим.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даного освітнього компоненту, або в процесі його опанування. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні у разі опанування частини навчальної дисципліни відбувається за рішенням провідного викладача. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.
- щодо оскарження результатів оцінювання	Порядок повторного проходження контрольних заходів регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. URL: https://www.pdaau.edu.ua/content/polozheniya-pro-osvitnyu-diyalnist

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Зеліч В. В., Євтухова С. М., Гречаник, О. Є. Аналіз показників комунікативного менеджменту підприємства. *Наукові перспективи*. 2021. № 9(15). С. 285-296.
2. Кубко В. П. Комунікативний менеджмент: конспект лекцій для здобувачів вищої освіти гуманітарного факультету та навчально-наукового інституту дистанційної та заочної освіти. Уклад. : Одеса: ДУ «Одеська політехніка», 2021. 92 с.
3. Любецька В. В. Формування культури професійного спілкування майбутніх фахівців з управління та адміністрування і менеджменту. *Proceedings of II International Scientific and Practical Conference. Liverpool, United Kingdom. 5-7 October. 2023.* С. 436-439.
4. Михалюк Н., Бінерт О., Федик О., Синюк О. Особливості управління комунікаціями на підприємстві. *Розвиток менеджменту і маркетингу в АПК*. 2023. С. 145-150.
5. Нагаєв В. М. Комунікативний менеджмент: практикум для самостійного(дистанційного) закріплення лекційного матеріалу студентами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання, економічних спеціальностей: 073 «Менеджмент», 281 «Публічне управління та адміністрування», 051«Економіка», 071 «Облік і аудит», 072 «Фінанси», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Держ. біотехн. ун-т. Харків : КП «Міська друкарня», 2022. 97 с.

Допоміжні

1. Ажажа М. А., Фурсін О. О., Венгер О. М. Комунікаційний менеджмент як чинник підвищення ефективності публічного управління та адміністрування. *Філософія економіки та управління: збірник наукових праць*. 2021, №9 (86). С. 127-137.
2. Бондар Ю. А., Легінькова Н. І. Особливості комунікаційного процесу в управлінні підприємством. *Науковий вісник Льотної академії*. 2021, Випуск 3; 4. С. 15-21.
3. Воронько-Невіднича Т. В., Баган Н. В., Шевченко Т. О. Вплив професійного іміджу керівника на розвиток організаційної культури підприємства. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут*. Київ, № 7, 2023. С. 57-60. Полтава : ПДАУ, 2024. 200 с.
4. Воронько-Невіднича Т. В., Галич О. А., Баган Н. В. Стиль та імідж менеджера: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр освітньо-професійної програми «Менеджмент підприємства» спеціальності 073 «Менеджмент».
5. Баган Н. В., Собчишин В. М., Троян А. Ю., Ожгибісов Р. Ю. Комунікації в процесі управління соціально-відповідальною діяльністю підприємства. *Development Service Industry Management*. 2024. Вип. № 4. С. 156-160. DOI: [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-8\(25\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-8(25))
6. Баган Н. В., Собчишин В. М., Дяченко В. С., Власенко Л. А. Роль комунікативного менеджменту у процесі формування та розвитку організаційної культури підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2024. Вип. № 6. С. 307-311. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-336-49>

Реквізити затвердження	Затверджено на засіданні кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної
	протокол від 03 вересня 2024 року № 1

Додаток до силабусу

**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЙ
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

**Схема нарахування балів із навчальної дисципліни
Денна форма здобуття освіти**

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	Розв'язування тестів	Екзамен	
Тема 1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту комунікацій.	2	2	2,5	20	6,5
Тема 2. Комунікативні ролі і навички менеджера та їх основні елементи	3	1	2,5		6,5
Тема 3. Комунікативна функція в діяльності організацій	2	2	2,5		6,5
Тема 4. Типи та види комунікацій	3	1	2,5		6,5
Тема 5. Комунікаційний процес в умовах ринку.	2	2	2,5		6,5
Тема 6. Інформація як матеріал комунікацій	3	1	2,5		6,5
Тема 7. Комунікативні технології побудови персонального та організаційного бренду	2	2	2,5		6,5
Тема 8. Службове спілкування	3	2	2,5		7,5
Тема 9. Стратегія, стилі та ведення ділових переговорів.	2	2	2,5		6,5
Тема 10. Організація та проведення ділових прийомів.	3	1	2,5		6,5
Тема 11. Публічний виступ перед аудиторією, його роль та значення в сфері бізнесу	2	2	2,5		6,5
Тема 12. Поліпшення комунікацій в організації	3	2	2,5		7,5
Екзамен					20
Разом	30	20	30	20	100

Заочна форма здобуття освіти

Назва теми	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи (контрольна робота)	Екзамен	Разом
Тема 1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту комунікацій.	7			7
Тема 2. Комуникативні ролі і навички менеджера та їх основні елементи				
Тема 3. Комуникативна функція в діяльності організацій	7			7
Тема 4. Типи та види комунікацій				
Тема 5. Комуникаційний процес в умовах ринку.	7			7
Тема 6. Інформація як матеріал комунікацій	7			7
Тема 7. Комуникативні технології побудови персонального та організаційного бренду	7			7
Тема 8. Службове спілкування	7			7
Тема 9. Стратегія, стилі та ведення ділових переговорів.				
Тема 10. Організація та проведення ділових прийомів.				
Тема 11. Публічний виступ перед аудиторією, його роль та значення в сфері бізнесу				
Тема 12. Поліпшення комунікацій в організації	8			8
Контрольна робота				30
Екзамен				20
Разом	50	30	20	100

Шкала та критерії оцінювання

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях: для денної форми здобуття освіти:

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	Відповіді вірні, супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття. Висока активність на занятті. Здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
3-2	Відповіді загалом вірні, але містять деякі помилки / простежуються прогалини в теоретичній підготовці здобувача. Здобувач достатньо активний на занятті. Загалом, здобувач демонструє достатній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
2	Відповіді містять ряд помилок, здобувач не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, йому складно сформувати комплексне рішення щодо поставленого завдання, або він подекуди не може простежити причинно-наслідковий зв'язок. Здобувач проявляє середню активність та здійснює роботу над помилками. Загалом, здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
1,0	Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувача навчального матеріалу. Слабка активність на занятті, але завдання намагається виконувати. Здобувач здатний зрозуміти помилковість власних суджень чи рішення та їх причин, але готовності проводити роботу над помилками не проявляє. Загалом, здобувач демонструє задовільний рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
0,5-0	Відповіді невірні, або містять значні помилки, що здебільшого зводять завдання до того рівня, який важко оцінити. Пасивна поведінка на занятті. Здобувач виконує лише незначний обсяг поставлених перед ним / групою завдань, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

для заочної форми здобуття освіти:

Кількість балів	Критерії оцінювання
7	Відповіді вірні, супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття. Висока активність на занятті. Здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
6-5	Відповіді загалом вірні, але містять деякі помилки / простежуються прогалини в теоретичній підготовці здобувача. Здобувач достатньо активний на занятті. Загалом, здобувач демонструє достатній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
4-3	Відповіді містять ряд помилок, здобувач не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, йому складно сформувати комплексне рішення щодо поставленого завдання, або він подекуди не може простежити причинно-наслідковий зв'язок. Здобувач проявляє середню активність та здійснює роботу над помилками. Загалом, здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
2-1	Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувача навчального матеріалу. Слабка активність на занятті, але завдання намагається виконувати. Здобувач здатний зрозуміти помилковість власних суджень чи рішення та їх причин, але готовності проводити роботу над помилками не проявляє. Загалом, здобувач демонструє задовільний рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
0,5-0	Відповіді невірні, або містять значні помилки, що здебільшого зводять завдання до того рівня, який важко оцінити. Пасивна поведінка на занятті. Здобувач виконує лише незначний обсяг поставлених перед ним / групою завдань, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

для денної форми навчання:

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	Завдання виконані повністю вірно та оформлення відповідає вимогам, є практичні приклади. Здобувач демонструє критичне, креативне мислення, дисциплінованість та обізнаність з теми. Виконані всі завдання. Здані виконані завдання вчасно. Загалом, здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
2-1	Відповіді на завдання самостійної роботи містять деякі помилки. Виконані всі завдання. Присутні помилки в оформленні або невчасна здача завдання. Загалом, здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
1,0	Відповіді на поставлені завдання самостійної роботи містять помилки, які є суттєвими / або завдання виконане неповністю. Присутні помилки в оформленні та / або невчасна здача завдання. Загалом, здобувач демонструє задовільний рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
0,5-0	Відповіді невірні, або містять значні помилки, що здебільшого зводять завдання до того рівня, який неможливо оцінити. Завдання виконані неповністю. Присутні помилки в оформленні та / або невчасна здача завдання. Все зазначене не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

для заочної форми здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
30	Завдання виконані повністю вірно та оформлення відповідає вимогам, є практичні приклади. Здобувач демонструє критичне, креативне мислення, дисциплінованість та обізнаність з теми. Виконані всі завдання. Здані виконані завдання вчасно. Загалом, здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
20	Відповіді на завдання самостійної роботи містять деякі помилки. Виконані всі завдання. Присутні помилки в оформленні або невчасна здача завдання. Загалом, здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
10	Відповіді на поставлені завдання самостійної роботи містять помилки, які є суттєвими / або завдання виконане неповністю. Присутні помилки в оформленні та / або невчасна здача завдання. Загалом, здобувач демонструє задовільний рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
5-0	Відповіді невірні, або містять значні помилки, що здебільшого зводять завдання до того рівня, який неможливо оцінити. Завдання виконані неповністю. Присутні помилки в оформленні та / або невчасна здача завдання. Все зазначене не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

Шкала та критерії оцінювання розв'язування тестів*

Денна форма здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
2,5	Демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
2	Демонструє достатній рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
1,5-1	Демонструє задовільний рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання
0,5-0	Демонструє низький рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання

Шкала та критерії оцінювання екзамену:

Екзаменаційний білет передбачає надання відповіді на два теоретичних питання.

Oцінювання теоретичного питання

Кількість балів	Критерії оцінювання
10	Питання розкрите у повному обсязі, присутні елементи аналізу, самостійне бачення та наведені практичні приклади; вільно відповідає на додаткові (уточнювальні) запитання. Здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
9-7	Загалом вірно викладена сутність питання, але без наведення прикладів / особистого бачення; відповідає на уточнюючі запитання Загалом, здобувач демонструє достатній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
6-4	У змісті відповіді на завдання, спостерігаються помилкові судження, недостатньо повна відповідь, здобувачеві складно навести приклади, але загалом він орієнтується в сутності питання; відповіді на запитання є неповними / загальними. Загалом, здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
3-2	У відповіді спостерігаються значні помилки, здобувач слабко орієнтується у сутності, змісті питань; відповідь не повна; здобувач не демонструє власне бачення, не може навести приклади / відповісти на додаткові запитання Загалом, здобувач демонструє задовільний рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
1-0	Здобувач дуже слабо орієнтується у змісті питання / не орієнтується; не може дати відповіді на додаткові запитання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.